ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ-
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
—БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 132. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 15-го ЛИПНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 15, 1976 No. 132. VOL. LXXXIII

ОТЕЦЬ ІЗИДОР ПАТРИЛО — ПРОТОАРХИМАНДРИТ ЧСВВ

Рим. — Капітула Чину Святого Василія Великого, яка відбувається тут від минулого тижня, обрала на нового Протоархимандрита цього монашого Чину о. Ізидора Патрила. Досі цей Чин очолював відомий душпастир-науковець, о. д-р Атанасій Великий, автор багатьох праць, зокрема багатомовного твору „Документи Ватикану до історії України й української Церкви". Отець д-р Атанасій Великий, о. Модест Гнесько, о. Климентій Корчаґин і о. Павло Мисків були обрані на консульторів Чину. Капітула, в якій беруть участь по трьох Отців Василіян з Америки, Канади і Бразилії та двох з Арґентини, як також представники Чину з европейських країн, продовжується.

МИСТЕЦЬКИМИ ВИСТАВКАМИ І УКРАЇНСЬКИМ ФЕСТИВАЛЕМ ЗАВЕРШАТЬСЯ ЮВІЛЕЇ 200- І 100-РІЧЧЯ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія, Па. (О. Луцький). — Філядельфія — історичне місто, де 200 років тому проголошено Незалежність Америки. На протязі двох останніх років, 1975 і 1976, філядельфійці, включно з усіми етнічними групами, відзначують на широку скалю цей ювілей різного роду програмами, вершком яких були урочисті й багатогранні святкування у дні проголошення Незалежности, 4 липня ц.р.

Українська громада Великої Філядельфії включилася дуже активно у ці ювілейні святкування, підкреслюючи зокрема вклад українців у розбудову ЗСА та відзначаючи при тому теж і 100-річчя українського поселення в цій країні.

Український Громадський Комітет для відзначення цих ювілеїв під проводом свого голови д-ра Івана Скальчука, створений три роки тому з рамени місцевого Відділу УККА, вже через два роки, 1975 і 1976, улаштував ряд самостійних імпрез та брав часть у різних міжнаціональностевих прогрмах. Ця українська участь у відзначуванні цих американських й українських ювілеїв знайшла велике признання американських офіційних чинників, а в парі з тим теж і частинну фінансову піддержку у формі доповняючої дотації в сумі 30,000 дол. на українські імпрези. Це дало змогу українцям вперше в історії Філядельфії відбути одномісячну образотворчу виставку й виставку українського народного мистецтва в Музеї Пенсильванійського Університету в листопаді м. року, яка знайшла дуже прихильну оцінку американського професійного світу, як теж ряд імпрез, видань у 1976 р.

Тепер українська громада Філядельфії стоїть напередодні завершення українських відзначувань цьогорічних ювілеїв великими й високовартісними імпрезами.

Вже від 20-го червня аж до 30-го липня ц. р. відбувається в центрі міста в Болч Інституті при 18 Півд. 7-ій вулиці 6-тижнева виставка українського народного мистецтва, про яку американські професійні рецензенти висказуються у суперлятивах та подають її за взір другим. Відвідує виставку багато американців з усіх сторін ЗСА.

Ця виставка народного мистецтва буде перенесена 31-го липня ц. р. до Музею Пенсильванійського Університету при 33-ій і Спрус вулицях, де разом із образотворчою виставкою та виставкою української книжки буде відкрита для ширшої публіки через цілий місяць, від 1 до 31 серпня. Виставка Української Книжки буде відкрита через два місяці, від 1-го серпня до 28-го вересня ц. р. у Бібліотеці Пенсильванійського Університету при 34-ій і Волнат вулицях у Філядельфії.

Урочисте відкриття цих виставок враз із гостинним прийняттям та врученням грамот тим жертводавцям, що пожертвували датки на цілі Комітету в сумі 100 чи більше долярів, відбудеться в суботу, 31-го липня ц. р. о 5-ій год. по пол. у „Ловер Еджіппісн Ґаллері" в Музеї Пенсильванійського Університету при 33-ій і Спрус вулицях. Безпосередньо після відкриття виставок відбудеться о 7-ій год. вечора того дня у Ґеррісон Авдиторії то-

УКРАЇНЦІ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ФЕСТИВАЛІ 200-ЛІТТЯ В САН ХОЗЕ

Сан Хозе, Каліфорнія (Тарас Лукач) — Порівняльно велике місто Сан Хозе в Північній Каліфорнії має невеличку українську громаду і тільки одну організацію — Відділ Союзу Українок Америки. Все таки громада взяла участь у відзначенні 200-ліття Америки у формі кіоску народного промислу та мистецтва, що його влаштували місцеві громадяни при співпраці членкинь цього Відділу.

Фестиваль в днях 3 та 4-го липня проходив під моттом „Щастя, Спадщина і Надія", а його гаслом було „Килимарство талантів". Український кіоск був приділений до секції „Спадщина". Міська поліція замкнула центральну дільницю міста (яких 14 кварталів) для всього руху о 6-ій годині 2-го липня, щоби вночі вможливити збудування стендів. Рано в суботу приїхали пані з експонатами, що їх вони зразу розставили, бо по 8-ій годині з терену фестивалю видалили весь транспорт, навіть прямих учасників фестивалю, та перевели огляд виставочних стендів. Опісля виставка була відкритою на протязі двох днів і в ній чергувався ряд осіб, що давали пояснення до експонатів, до мапи України або відповідали на різні запити. Велику кількість відвідувачів становили особи українського походження різних ґенерацій з Америки та Канади, осіб інших національностей, що межують з Україною, або амерadministration, які були споріднені з українцями дорогою подруж та дітей з таких подруж, нерідко з третього покоління. З американців найчастіше підходили до кіоску такі, що жили поруч українських громад в інших містах або тепер мають українців за сусідів. Звичайна реакція була: „Ми не знали, що тут є багато українців, що вони так добре зорганізовані". Один пан з Канади, що прийшов з родиною, сказав: „Я обійшов ціле місто поки Вас знайшов, але я знав, що десь Ви тут мусите бути". Підходили багато американців, які читали про українські писанки в англі-

(Закінчення на стор. 3-ій)

КОНВЕНЦІЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ ПРИЙНЯЛА ПОЛІТИЧНУ ПЛЯТФОРМУ ІЗ ЗОБОВ'ЯЗАННЯМ ЩОДО ЛЮДСЬКИХ ПРАВ В СВІТІ

Учасники Демократичної Конвенції ентузіястично вітають одного із промовців.

Ню Йорк. — Конвенція Демократичної партії у другому дні своїх нарад, які розпочались о год. 3-й по полудні і тривали до год. 11:30 вечором, прийняла головну політичну плятформу після пожвавлених дебат і виступів чисельних промовців, між ними сенатора і колишнього кандидата на президента Джорджа МкҐоверна, якого публіка вітала вставанням з місць та який заповів перемогу демократів у листопадових виборах, Томи Бредлі — посадника Лос Анджелесу, сенатора Гюберта Гомфрі з Міннесоти, якому багатитисячна маса делеґатів влаштувала оваційні вітання, що тривали безперебійно три і пів хвилини, посадника Чікаґо Річарда Дейлі, губернатора Алабами Джорджа Воллеса, сенатора Едмунда Маскі з Мейну та багатьох інших. Сенатор Гомфрі, до промови якого найбільше прислуховувались делеґати, між іншим, заявив, що „ми (демократи) матимемо демократа в Білому Домі 20-го січня 1977 року". Він при тому закликав до єдности і спаяности та до оборони демократичних свобід в цій країні, бо „свобода не приходить на світ разом з народженням людини і її кожний індивідуально повинен здобути, бо інакше вона перестане бути свободою".

Між промовами численні кореспонденти зуміли перевести ряд індивідуальних інтерв'ю з визначними і відомими політичними діячами, які висловлювали свої думки до пропонованої плятформи, що охоплює такі ділянки, як плянування, затруднення робітників, інфляцію, податки, робітничі справи, здоровельну службу, соціяльне забезпечення, а в політичних справах — політику детанту, оборону ЗСА і країн вільного світу, контролю зброєння, Близький Схід та багато інших справ, до яких в проодиноких пунктах плятформи зайнято відповідне становище. Кожний з промовців з притиском відмічував, що з пропонованою плятформою погоджується здається головний кандидат на президента на цій Конвенції, Джіммі Картер, який під час нарад сам сидить окремо у своєму готелевому приміщенні, працюючи над політичною промовою, яку він виголосить після номінації, і переговорює з поодинокими кандидатами на віцепрезидента ЗСА. Відносно добору кандидата на віцепрезидента, якого Джіммі Картер ще досі не проголосив, то на конвенції панує загальне переконання, що ним буде Волтер Монделл, або Едмунд Маскі, обидва сенатори і відомі у Вашінґтоні політичні діячі. Вибір самого кандидата на президента ЗСА був заповіджений на середу на год. 9-ту вечором.

ДЕМОКРАТИЧНА ПЛЯТФОРМА ПЕРЕСТЕРІГАЄ СССР

Ню Йорк. — „Ми потверджуємо знову фундаментальне американське зобов'язання щодо людських прав в цілому світі — Америка мусить працювати для звільнення всіх політичних в'язнів — чоловіків і жінок, які перебувають у в'язницях тільки за те, що вони мирно противились політиці урядів чи допомагали іншим, які так противились, в усіх країнах. Америка мусить зайняти рішуче становище та піддержати і доповнити існуючі американські закони, щоб довести до лібералізації еміграційної політики в тих країнах, які обмежують чи забороняють вільну еміграцію. Америка мусить бути рішуча в її підтримці права робітників організуватись у професійних спілках та діяти вільно і незалежно, як і в її підтримці людських вільностей в усіх країнах. Поворот до політики принципів вимагає поновного потвердження людських вольностей в цілому світі" — сказано у схваленій минулого вівтірка політичній плятформі Демократичної партії в розділі про міжнародні відносини. Такі і подібні твердження і запевнення повторюються також в інших розділах плятформи, включно з розділом про американсько-совєтські відносини.

Відносно американської політики щодо Совєтського Союзу, у схваленій плятформі м.ін. сказано:

З'єднані Стейти і Совєтський Союз є одинокими великодержавами, які ревалізацією або фальшивою калькуляцією могли б довести до загальної атомової війни. Основною ціллю мусить бути продовжування зменшення напруження з СССР. Але це можна досягнути тільки вірністю нашим принципам та інтересам і діловими переговорами у специфічних справах, а не поганими торгами, драматичним позуванням та наголошуванням загальних декларацій... Наше становище відносно людських прав і політичних вольностей в Совєтському Союзі важливе для американського самореспекту та для нашого морального становища в світі. Ми повинні постійно пригадувати Совєтському Союзові, словом і поведінкою, його зобов'язання в Гельсінках відносно вільної течії людей та ідей і як обидним вважаємо ми та інші вільні народи його порушування Універсальної Декляpації Людських Прав..."

Америка не признає совєтських завоювань

Відносно совєтських завоювань, у схваленій Демократичною партією плятформі сказано:

„Продовжуване мілітарне опанування СССР багатьох східньоевропейських країн залишається джерелом гніту народів тих країн, гніту, якого ми не признаємо та якому ми морально противимося. Будь-яке намагання Совєтського Союзу подібно опанувати інші частини Европи — такі, як Юґославія — було б акцією, що становила б велику загрозу для миру. Східня Европа не буде районом справжньо стабільности, як довго ці країни не відзискають своєї незалежности та не стануть частиною великої европейської структури (фреймворк)..."

Форд поширює інформаційне бюро Білого Дому

Вашінґтон. — Президент Джералд Форд, турбуючись, що він політично багато тратить тому, що його досягнення не були відповідно доведені до відома американському народові, поробив деякі пересунення та розбудував інформаційне бюро Білого Дому в намаганні зміцнити його працю. Рон Нессен, пресовий секретар Білого Дому, заявив в понеділок, 12-го липня ц. р., що президент Форд найменував Дейвіда Р. Джерґена особистим консультантом Президента, який буде також директором Бюра інформації Білого Дому. Він рівночасно відмітив, що це Бюро буде відповідно поширене та матиме додаткові завдання. Нессен заперечив поголоски, що Президент намагається створити інформаційне бюро для ведення його особистої передвиборчої пропаґанди. Бюро було подумане, як покращання обслуги для американської і закордонної преси.

В Західній Европі відбудуться великі маневри військ НАТО

Вашінґтон. — Ройтер інформує, що більше як 12.000 американських військовиків, 300 гелікоптерів і 2.500 панцерних возів готові на переїзд із ЗСА до Европи, де вони будуть включені у великі маневри військ НАТО, які відбуватимуться в серпні ц. р. Нормально, як це практиковано досі, тільки стаціоновані військові частини ЗСА в Европі і виряд, який вони мають, були включувані у маневри НАТО. Але досвід війни у В'єтнамі показав, що у великих військових операціях є конечним широке застосування гелікоптерів, які рятують не тільки життя вояків, але також дорогоцінний військовий виряд. Військо і виряд будуть внедовзі перевезені до Німеччини, Бельгії й інших країн. Повідомлення Пентаґону про це рішення викликало деякі критичні голоси в Конґресі, пов'язані з побоюванням, що Уряд задумує збільшити військовий континґент ЗСА в Европі і, додержуючись обіцянки Уряду про скріплення европейської оборонної спроможности, залишити виряд і 12.000 вояків на постійне перебування на европейському континенті.

Українці в Ню Йорку демонстрували проти виступів совєтських артистів

Ню Йорк (ТУСМ). — Кількадесят осіб, переважно членів і прихильників ТУСМ-у та інших Організацій Українського Визвольного Фронту, демонстрували тут у вівторок, 13-го липня, біля входу до Метрополітальної опери, протестуючи проти широко реклямованого „російського фестивалю музики і танцю", в якому, як відомо, виступають не тільки російські ансамблі, але також грузинський ансамбль „Пляски", український ансамбль Вірського та інші групи з-поміж поневолених Москвою народів.

Група демонстрантів, які держали відповідні транспаренти і написи, роздавала приготовані ГУ ТУСМ летючки, в яких засуджується московську політику ґеноциду в Україні й інщих поневолених країнах та закликається американських приятелів бойкотувати совєтські виступи, які служать тільки поширенню російської шовіністичної пропаґанди у вільному світі та совєтської брехні про нібн то існування одного „совєтського народу і його різнобарвної культури". Згідно з інформаціями, група демонстрантів продовжуватиме пікетування гол. входу до Метропол. опери до суботи, коли то кінчаються совєтські „гастролі" в Ню Йорку і пропаґатори „російської культури" поїдуть у турне по інших містах ЗСА.

ПОСИЛЮЮТЬ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ВІРНИХ УКЦЕРКВИ

Лондон (УЦІС). — В час цьогорічних Великодніх свят посилено нагінку на вірних і священиків підпільної Української Католицької Церкви, щоб не недопустити до релігійних відправ. Цей новий курс розпочався від закінчення 25-го з'їзду КПСС в лютому 1976 р. На дорогах до сіл Самбірського й Городецького районів (Підгайчики, Хлопчиці, Дубаневичі, Задністряни, Градівка й ін.) стояли міліційні застави, перевіряли автомобілі, автобуси і мотоциклі, шукаючи за священиками, яких фотографії мали в руках. Над зловленими священиками знущалися, били так, щоб ушкодити на здоров'ї, як це було зі священиком Михайлом Возняком в селі Суслів, Городецького р-ну.

В селі Підгайчики, Самбірського р-ну, КГБ так сильно побило одного вірного Української Католицької Церкви, що він перестав чути на вуха.

Переслідують також й Православну Церкву. Наприклад, у Львівській області біля Миколаєва парторг (секретар партійної групи), директор школи і голова колгоспу пізно вечером викликали православного священика на подвір'я, завдали йому в плечі три рани ножами і повісили на драбині на бинті (ленті) біля його хати. Двері заздалегідь замкнули.

В селі Ставчани, Пустомитського району та в багатьох інших селах по церквах перед Пасхою відбулися організовані викрадання святих речей, нищення і нівечення риз і ніхто не старається шукати за злочинцями...

КГБ постійно залякує і намагається примусити священиків Української Католицької Церкви стати зрадниками свого народу, а незламних різними способами знищує.

ДАЛІ ПЕРЕСЛІДУЮТЬ БУВШИХ В'ЯЗНІВ

Лондон (УЦІС). — Після відбуття повних вироків ув'язнення й концтаборів, були звільнені недавно Левко Лук'яненко (15 р.), Іван Кандиба (15 р.), Ніна Строката-Караванська (4 р.) і Надія Світлична (4. р.) Однак супроти них далі застосовують адміністративні репресії у формі заборони жити у більших містах в Україні, особливо в Києві, прийняття на працю по фаху, постійного поліційного нагляду тощо. У висліді того, всі вони опинилися без постійного місця побуту і без матеріяльних засобів до життя.

ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА ЖЕРТВАМ ГІТЛЕРИЗМУ В КИЄВІ ПЕРЕТВОРИЛИ В ПРОПАҐАНДИВНИЙ МІТИНҐ

Пам'ятник у Бабиному ярі

Київ. — Газета „Культура і Життя", як також інші газети в УССР, помістили довгий репортаж п. з. „Пам'ять про полеглих — в серцях живих", у якому розповідається про офіційне відкриття пам'ятника-монументу на Сирецькому масиві міста Києва, над колишнім Бабиним яром, який став могилою для кількадесят тисяч жертв гітлерівського злочину народовбивства в часі Другої світової війни. Добру половину цих жертв становили особи жидівської національности, про яких у репортажі в совєтських газетах згадується тільки мимоходом, поміж іншими національностями, серед яких на першому місті згадуються очевидно росіяни, а дальше українці, жиди й особи інших національностей.

Відкриття пам'ятника жертвам гітлеризму режимники перетворили у пропаґандивний мітинґ з участю партійних представників, які, зокрема, наголошували повоєнні здобутки СССР і закликали „ударною працею зміцнювати могутність Вітчизни, всієї соціялістичної співдружності — вирішальної умови збереження миру, дальшого поглиблення розрядки". Від імени робітників міста, жінок - матерів столиці виступала І. В. Кобіткіна, яка підкреслила, що на Сирці (в Бабиному ярі) „загинули тисячі ні вчому не винних мирних жителів різних національностей, солдати, командири і політпрацівники Радянської армії, матроси Дніпропетровської річкової фльотилії і цього не можна забути". Перший заступник голови „Українського республіканського комітету захисту миру", письменник Натан С. Рибак, заявив, що „Вітчизна, як рідна мати, ніколи не забуде синів і дочок своїх. Радянська країна, — заявив він, — надія всіх людей доброї волі на всіх континентах. Програма миру нашої партії — це програма життя, утвердження на землі справедливости, свободи, взаєморозуміння між народами". Не пояснюючи, що це все має спільного з жертвами і відкриттям пам'ятника на місці гітлерівського злочину, Рибак вигукував, що „Радянська країна була і залишається непохитною силою у боротьбі за мир". Головними заправилами цього партійного пропаґандивного мітинґу, були члени Політбюро ЦК Компартії України М. М. Бо-

(Продовження на стор. 3-ій).

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issue combined) by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303. Application to change frequency to "Daily except Mondays and holidays" pending at Jersey City New Jersey.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Політична проба Картера

Помимо того, що частина американської преси твердила раніше, що Конвенція Демократичної партії в Ню Йорку буде тільки коштовною і програмово нецікавою імпрезою, бо все, що залишилося делегатам це піднести руку за безспірним кандидатом на президента Джіммі Картером та апробувати вже раніше опрацьовану Крайовим Комітетом політичну плятформу, то все етаки Конвенція вже на самому початку набрала поважного і ділового характеру, до чого спричинився виступ конгресменки з Тексасу Барбари Джордан, яка закликала багатотисячну масу делегатів та мільйони слухачів радіо і телевізії плекати дальше мрії про сильну і демократичну Америку і до переформування цілого політичного життя ЗСА, збудованого на базі відданости, посвяти, мужности і віднискання тих шляхетних прикмет, які зробили американську демократичну систему найбільш людяною у цілому світі.

Крім того, вже з першого дня Конвенції було відомо, що ця Конвенція стане великою політичною пробою Картера і його конфронтацією із старою вашінгтонською „гвардією" політиків, як також з постійними демократичними діячами крайового маштабу та що від їхньої активної допомоги залежатиме, чи і якою кількістю голосів він виграє листопадові вибори проти республіканського кандидата. Правда, досі Джіммі Картер, як жадний інший кандидат перед ним, обходився без окремих союзів чи коаліції і здобув найвищу особисту перемогу, приїхавши на Конвенцію із запевненою кількістю голосів, які піддержуватимуть його кандидатуру. Проте, у листопадових виборах Картер таки потребуватиме допомоги не тільки вашінгтонських політиків і партійної машини, але також допомоги усіх демократів і тих суспільних верств, які піддержуватимуть демократичного кандидата і пропоновану ним програму в наступному уряді ЗСА.

Нічого, отже, дивного, що близькі прихильники Картера творять міт довкола його особи, бо він, починаючи від 1932 р., є першим демократичним кандидатом на президента, неповязаним з вашінгтонською політичною елітою. Допомогла Картерові також заява державного секретаря Генрі Кіссінджера, який, виступаючи в Чікаго, навязував до поглядів Картера у справах закордонної політики ЗСА і твердив, що їх можна б до певної міри погодити з його власними поглядами. Також обережні „порівнювання" Картера з Фордом, що їх робить московська „Правда", популяризують демократичного кандидата і збільшують його повагу в очах політиків та виборців. В кожному випадку теперішня Конвенція Демократичної партії дає добру нагоду усім спостерігати не тільки у якому світі буде представлений демократичний кандидат на президента, але також побачити його кваліфікації, які повинна мати людина, яка готується керувати понад 200 мільйоновою державою, що відіграє керівну ролю у світовій політиці і від політики якої залежить до великої міри дальша доля світу.

На шляху до двопартійности

Існують деякі познаки на те, що вільна українська політична думка, як в теорії, так і в практиці, поступово починає розвиватися в напрямку найбільш активної в демократичній системі двопартійности.

Очевидно що в українських обставинах та в світлі української історії і українського характеру, таке твердження може виглядати на фантазію, на — як кажуть — „мрію відрубаної голови". Відомий бо навіть гіркий дотеп, що де є два українці, там є три українські партії:один має свою, другий свою і один ще має третю „загальнонаціональну", „соборну". Також і сьогодні існують у нас політичні угрупування і партії,деякі з яких„помножуються" тим, що самі діляться. Не диво, що в таких обставинах справа „консолідації" у нас належить до „вічних" справ, дарма, що навіть в наших церквах ми горливо молимось-співаємо: „Боже, нам єдність подай!"

Але, при наявності багатьох угрупувань і партій, основна концепція двопартійности у нас щораз виразніше зарисовується, хоча ще й далеко виразно не з'ясовується. Практичні познаки і навіть деякі конкретні заходи в цьому напрямку ведуться вже від деякого часу і вони помітні не тільки в політичних угрупуваннях, але й громадських централях та їх крайових і світових надбудовах. Очевидно, що такий розвиток був би швидший і конкретніший, якщо була б в цій справі ясна і виразна концепція. В теперішніх обставинах ця концепція також ще тільки „зарисовується" і щойно починає конкретизуватись.

Конкретні факти і події, які дозволяють на такі висновки, ще не досить конклюзивні, щоб їх наводити. Але вони наявні і досить виразно вказують на можливості дальшого розвитку, який у великій мірі може залежати від правильного теоретичного з'ясування цих двох концепцій української політичної думки, включно з їх окресленням.

Згадуємо про це, бо теперішнє окреслювання тих двох головних концепцій, які могли б довести до двопартійности, розвивається по лінії дискримінаційного протиставлення з підкреслюванням „демократичности" одної,і логічним висновком, що друга концепція не є демократичною. Куди правильніше і сприятливіше для дальшого розвитку було б окреслення тих концепцій по їхній справжній суті: консервативної і ліберальної, бо ці дві концепції є і довкола них та на їх базі могла б дальше розвиватись і кристалізуватись система нашої двопартійности, в якій ці дві концепції творчо конкурували б, а не себе взаємно заперечували і поборювали.

М. Мельник

А МОЖЕ „УКРАЇНСЬКА ВИЗВОЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ"?

Українська вільна громада дискутує на тему об'єднання ОУН уже понад тридцять літ. Говорилось і про безпосереднє об'єднання, і про об'єднання в рамцях УНРади. Дотепер заходи ті не увінчались успіхом і тому варте б взяти ще одну можливість під увагу. Можливість та була б об'єднання не тільки відламів ОУН, але усіх груп і поодиноких людей, що виразно підтримують ідею визвольної боротьби, у формі, що була б і Радою і Організацією. Того роду форма становила б компроміс, який могли б підтримати і різні організації і поодинокі люди.

Сьогодні того роду об'єднання є більш потрібне, ніж у будь - який інший час у минулому. На жаль українська вільна громада що далі, то більше привикає до ідеї, що все, що вона повинна робити, це бути амбасадором українського народу закордоном. Інший і багато більш корисний підхід до справи — це існування сильної політичної організації, що амбасадорство вважала б другорядним завданням. Першорядною ціллю такої організації було б втримування контактів з краєм хоч би тому, щоб дістати більше інформацій про те, що там діється, і дістати ті інформації скоріше. Тоді і ролю амбасадора можна б виконати багато успішніше.

Звичайно, деякі організації дещо в тому напрямі роблять. Та праця та не є і не може бути надто успішною. Для того роду праці треба людей, а щоб мати людей, треба мати засоби. Скільки того роду людей наші організації можуть втримати за гроші, що вони їх дістають від української громади?

Коли б та громада була жертвенна, тоді може б так зле і не було. Та так воно не є. Типовий українець є неймовірно скупий. Він, мабуть, волів би заризикувати життям за українську справу, ніж дати на ту ж українську справу десять долярів. Типовий українець не журиться тим, як то кожного року розділити, скажім, двісті долярів між українськими інституціями і організаціями. Він шукає виправдання для того, щоб на народні цілі не дати більше десяти долярів. Більшість українців не дає на народні цілі ані одного цента, і тому, наприклад, бюджет УККА виходить раптом на 150,000 долярів на рік. Отже, в пересічному тільки 10,000 родин дає на УККА по 15 долярів на рік. Існування великої кількости політичних організацій цілком не сприяє тому, щоб засхотити українського громадянина до підвищення його жертвенности.

До того всього ми маємо кілька організацій, між якими в дійсності ніяких суттєвих різниць немає. Припустім, що якийсь новий емігрант з краю вирішив стати членом якоїсь визвольної організації. Від провідних людей кількох таких організацій він довідається, що кожна з них стоїть на становищі повної незалежности України. Кожна з них рішуче відкидає так звану „реальну" політику і стоїть на становищі активної визвольної боротьби. Тоді він спитає, чи соціяліст може стати членом тієї організації? Відповідь на те питання є, — так! Чи кожна з тих організацій бореться за парляментарний устрій в Україні? Без найменшого сумніву, — так! Чи організації ті вибирають свої проводи більшістю голосів? Останніми часами — так! Чи будь - яка з них за всяку ціну старається опанувати громадське і політичне життя? Останніми часами — ні! Чи будь - яка з них співпрацює з іншими організаціями тільки тоді, коли вона має більшість в управі? Останніми роками — ні!

Отже, що залишається? Залишаються особисті і амбіції, і ворожнечі між провідними людьми, закостенілість організаційних форм, привичка до співпраці з добре знайомими людьми, і страх, що будь - які зміни можуть принести більше лиха, ніж користи. Одним таким „лихом" була б можливість, що об'єднання усунуло б деяких людей на другий, а то й на третій плян. А скільки людей погодиться в ім'я загально - національних інтересів і навіть з огляду на незвичайно критичну ситуацію в краю стати „малою рибою у великому ставку?"

Отже, перед нами стоїть основне питання. Чи ми уже дефінітивно втратили здібність сприймати нові ідеї? Чи ми уже втратили енергію на те, щоб створити новий фермент? Чи ми втратили надію на те, щоб якимсь чудом змобілізувати наші невикористані енергії і фінансові засоби? Чи наша генерація уже безповоротно вирішила, що вона зійде зі сцени в заскорузлих рамцях тієї структури, що ми її маємо уже стільки літ? Про ті речі варто б подумати!

Теперішні способи нашої праці не безуспішні. В дійсності треба дивуватись, що за тих кілька долярів ми все таки продовжуємо добиватись таких значних успіхів. Та речі ті робляться малими, а то й маленькими групками людей, чи навіть одиницями, чисто у непотрібній конкуренції з другими того роду групами чи людьми.

Та може навіть і не в тому діло. Коли приглянемось ближче тим організаціям, тоді без сумніву завважимо, що кількість тих людей у кожній групі меншає, і майже всі ті, що відходять, не ідуть до якоїсь іншої групи, а залишаються осторонь. З того виходить досить недвозначно, що існуючі організації втратили надію на те, що вони можуть ще когось до своєї організації притягнути. Та з другої сторони логіка, розум, досвід і критична ситуація в краю підказують інший спосіб для того, щоб не тільки притягнути до праці неактивних людей, але й зрушити публічну опінію цілої української громади.

Об'єднання ідейно - одностайних людей і груп в одній Українській Визвольній Організації варто б серйозно взяти під увагу. Чому така організація? Якою мала б бути її структура? На яких принципах треба б об'єднання те будувати?

Малі і маленькі групи не всилі використати всю енергію національної спільноти. Навіть коли б вони об'єднались в УНРаді, то й тоді ситуація багато не не змінилася б. Кожна Рада має багато більше значення і її багато більше респектують і свої і чужі, коли вона об'єднує радше малу кількість сильних груп ,ніж велику кількість малих груп.

УВО не повинна б мати своєї соціяльно - економічної програми. Таким чином членами УВО могли б стати люди різних філософічних підходів до тих проблем. Організація та натомість повинна б мати чітку програму національної визвольної боротьби. З тієї точки зору вона мусіла б бути досить одностайною. Адже ж ніяка організація без того роду об'єднуючих принципів ефектовно працювати не може, зокрема, коли погодимось на те, що ціллю такої організації була б праця, а не безконечні дебати.

УВО повинна б в основному мати організаційну структуру ОУН може з деякими додатками. Наприклад, Великий З'їзд УВО міг би вибрати Екзекутивну Раду, яка могла б сходитись багато частіше. Частина ВЗУВО могла б бути публічна. Організаційна структура УВО не повинна б залишати найменшого сумніву, що провід тієї організації вибираний демократичним способом. Ніяка людина не повинна б мати найменшого підозріння, що УВО пропагує одні речі, а робить другі. Це не значить, що того роду організація не мала б ніякої дисципліни. Та тут є основна різниця між, напр., військовою дисципліною та ідейним переконанням членів про конечність диктатури своєї політичної групи.

Спочатку членами УВО повинні бути і поодинокі групи і поодинокі люди. Через якийсь час того роду організація повинна б бути сперта на добровільній співпраці груп. Членство в УВО не вимагало б ніяких змін в організаціях, що стали її членами. Зацікавлені групи могли б навіть зробити початок звичайним зобов'язанням до регулярних консультацій проводів. Коли б, після якогось часу, виявилось, що співпраця в того роду організаційних рамцях неможлива, тоді кожна організація мала б змогу повернутися до своїх старих способів праці і життя.

Пропозиції ті варто б взяти під увагу. Нам варто б мати того роду сильну організацію. Ніякий громадський комітет такої організації заступити не може. Під сучасну пору ніяка група не має ніякої можливости спинити поступовий і чисельний, і якісний занепад. Про те, щоб якась група могла стати сильнішою, або принаймні затримати на якийсь час свою силу, вживаючи дотеперішніх метод своєї праці, немає й мови. Того роду спроба не становить ніякого ризика ні для кого, натомість вона може виявитись незвичайно корисною для всіх.

Володимир Мацьків

ВИСТЕРІГАЙМОСЬ ПОМИЛОК

Так складається, що майже кожна людина, що виконує якунебудь працю, може помилитись. Помилок не зробить лиш той, що нічого не робить. Не одну з тих помилок можна б оминути, якщо кожний з нас знав би згори, що таку помилку може зробити, і відповідно приготувався, щоб її не поповнити. Такі помилки не раз трапляються і у вихованні наших дітей і молоді. Вони приходять майже мимовільно, головно у тих батьків, які не мають ще належного досвіду у виховних справах. Щоб оминути хоч в частині ті помилки, які не раз приносять прикрі наслідки, хочемо навести деякі з них, щоб менш досвідчені виховники мали змогу подумати про них у відповідному часі та тим самим не допустити до цих помилок та їх наслідків.

I. Роблення ляльки з дитини. Деякі батьки (в більшості матері) уважають, що їх дитина є радше забавкою. Звичайно це бувають одинаки в родині, яких вбирають понад стан, стараються їх усім показувати та звертати на них загальну увагу всіх знайомих і незнайомих. Їм все вільно і нічого їм не відказується. Така дитина стає „лялею", з якої не раз виростає тиран для батьків і оточення, який вимагає заспокоєння всіх своїх забаганок. Коли така дитина виросте, їй може бути дуже важко в житті, і з нею нелегко всім тим, що мусять з нею співжити.

II. Завелика поблажливість для дітей: бувають діти, що не знають, що їм вільно, а чого не слід робити. На ту справу деякі батьки звертають замалу увагу, думаючи, що як дитина підросте, то все розуміє як слід. Така дитина почувається в школі дуже зле, де беззастережна свобода, якої вживала вдома, мусить бути обмежена, і діти мусять виконувати всі припоручення учителя. Такі діти не рідко бунтуються, уважають вчителя за свого найбільшого ворога і роблять все наперекір. Дуже часто їх шкільні оцінки бувають незадовільні. В житті також не все будуть почуватися щасливими.

III. Зачасте вживання фізичних кар: є ще в нас і такі батьки, що уважають, що фізична кара — це найкращий та найуспішніший лік на всі недомагання дитини, замість прослідити правдиву причину недомагання та знайти належний спосіб на його усунення. Знаємо, що бувають діти, що одідичили по своїх предках деякі некорисні властивості. Бувають діти хворі, чи нервові, або з певними вродженими хибами або й психічно недорозвинені, і їм ніякі кари чи нагороди не допоможуть. Їм може допомогти тільки знайдення причин та відповідне лікування, чи уживання спеціяльних виховних засобів.

IV. Брак розумної співдії батьків у вихованні: нерідко бувають батьки, що не вміють, чи не хочуть діяти спільно і послідовно у вихованні своїх дітей. Часто те, що заборонить батько, дозволяє мати, а деколи й так, щоб батько про це не знав, і навпаки: батько дозволяє те, що мати забороняє. В таких випадках дитина вчиться легковажити батьків і їх волю. Учиться фарисейства, вдавати слухняність, але її не виконувати; учиться відхилятися від відповідальности за свої вчинки. Таке виховання приносить звичайно дуже багато шкоди самим дітям та клопотів і неприємности батькам.

V. Виявлювання завеликого довір'я до дітей: довір'я до дитини — це дуже вартісна річ, але дитину треба мати на оці та все слідити, чи вона на таке довір'я заслуговує, чи ні. На довір'я дитина мусить заслужити, бо може заіснувати обставина, що під різними впливами, дитина може це довір'я використати в невідповідному напрямку. Дітей треба так виховувати, щоб вони ніяким вчинком не надуживали цього довір'я. Очевидна річ, що таке беззастережне довір'я мусить мати дитина до своїх батьків. Дитина повинна знати, що її батьки все знають про всі її учинки і вони все відповідно оцінюють. Дитину треба так повести, щоб вона в усіх своїх трудніших ситуаціях, в яких може знайтися, шукала поради і допомоги у своїх батьків, а не замовчувала їх або не розв'язувала їх якимсь негідним способом поза відомістю і порадою батьків.

VI. Байдужість батьків до лектури дітей: трапляється в нас доволі часто таке, що батьки не цікавляться тим, що читає дитина. Вони звичайно на таке „не мають часу". Це тим важніше, коли дитина вже починає підростати. Невідповідна лектура діє на душі дітей повільно, підступно, але як опій. Можливо, що назовні годі відразу доглянути це діяння, але воно, мов гадина обмотує думки дитини, її волю та почування. Не згадуємо тут про всякі т. зв. „камікси", що часто переповнені всякими нездоровими матеріялами та „історіями", але хочемо звернути увагу на всякі незвичайні повісті та писанину різних збоченців, що мають на увазі тільки здобуття гроша, не оглядаючись на наслідки своєї роботи.

VII. Дозвіл на оглядання телевізії (а також фільмів у кіні) без контролі: телевізія та фільми в теперішньому часі — це щось таке загальне, що ніби без нього не можна б жити, як без води і хліба. Але знаємо теж, що далеко не всі фільми мають виховну вартість. Є між ними і такі, що чигають на душу дитини, і вони не менш небезпечні, як читання невідповідних книжок. Телевізія могла б бути благословенним виховним чинником, якщо б вона була в руках тільки чесних людей, а не часто-густо наживачів гроша. Тому вона часто стає прокляттям, бо як же часто, хоч і ненавмисно, вчить брехні, підступів, обманства, грабунків та подібного, при чому часто життя людини оцінюється нарівні з життям мухи. Тому думаючі батьки повинні дозволити своїм дітям оглядати телевізійні авдиції, коли самі сидять перед екраном. Коли побачать, що програма не принесе користи їх дитині, повинні вилучити апарат та пояснити у відповідний спосіб, чому це роблять. Бож пощо говорити дітям та вимагати від них чемности, справедливости, чесности, побожности, коли вони бачать, що так не робиться, а мимо того все кінчається успішно.

VIII. Давання дітям грошей без контролі: дитина повинна одержувати в родині все, що її до життя та розвитку потрібне. Повинна теж час до часу одержати відповідно до свого віку і потреб гроші. Але вони мають служити їй у виховних цілях. Дитина має вчитися ощадности та розумного господарювання своїм майном, але в ніякому разі до заспокоєння нерозумних забаганок. Невміла господарка грішми часто допомагає до таких учинків, які не мають нічого спільного з добрим вихованням, як куріння, пробування газардових гор, гри в карти та шукання за грішми в чужих кишенях. Даючи дитині гроші, батьки повинні знати, що вона має замір з ними зробити, і, коли ці заміри незгідні з виховними засадами, повинні пояснити дитині і про вартість гроша і його призначення і справу ощадности і раціональність господарки грішми. Батьки все повинні знати, на що їх дитина видає свої гроші.

IX. Дозвіл на перебування дітей серед неперевіреного товариства: невідповідне товариство з вулиці може принести дитині дуже багато шкоди. Діти, головно підростаючі, дуже вразливі на опінію своїх товаришів і ровесників. Коли ці товариші належно виховані, то небезпеки не буде, але хто ж може провірити чужих, незнаних дітей та яку опінію вони створять нашим дітям, і чого

(Закінчення на стор. 4-ій)

Володимира Ценко

„ФРАНЦІСКУ, ВІДБУДУЙ МОЮ ЦЕРКВУ..."

(Напередодні 41 Евхаристійного Конгресу у Філядельфії)

I

На столі передо мною два образочки, а на них Христове Розп'яття. Перше з них — це старий дерев'яний візантійський хрест, що у 1206 р. у маленькій кам'яній церкві св. Дам'яна, у підніжжі старовинного міста-кріпости Асижу, вперше заговорив до св. Франціска: „Франціску, іди і відбудуй мою церкву, що лежить у руїні".

Посвячуючи своє життя, він сказав: „І струмом бризнуло нове життя, що й сьогодні пливе у всьому світі почерез тих, що слідом пішли за ним". (Напис на пляkeті у церковці св. Дам'яна).

Копія цього дерев'яного хреста залишилась у середньовічній церковці св. Дам'яна, яка рівночасно була першим манастирем згромадження „Бідних Кляр", що його у 1212 р. оснувала св. Кляра. Оригінал — релігійну реліквію-хрест, що став символом духовного відродження Католицької Церкви, завдяки святості життя й терпіння св. Франціска, перенесено до величавої базиліки св. Кляри в Ассізі, де він, осклений, звисає в капличці св. Хреста.

Другий образочок — це українське Боже Розп'яття, що його розмалював єромонах-студит Ювеналій Мокрицький. Цей животворящий хрест став символом пам'ятних святкувань Українських Днів у Римі з нагоди Святого Божого Року 1975.

Пильно вдивляюсь у ці візерунки Божого Розп'яття. Які ж вони однакові! І які ж вони різні!

Візантійський хрест старовинний — зворушливий простотою, барвистий (у 1958 році реставрували його найкращі знавці!), міняється золотими, темно-голубими, блідо-зеленими й цеглястими кольорами, а обличчя Христа цареславне, не зважаючи на багряні зірки крови на пробитих цвяхами руках і ногах.

Українське Розп'яття у брунатних кольорах, а обличчя Христове повне безмежного болю й терпіння. Невже ж відбилася доля українського народу? І пригадались мені героїчні слова послання нашого Архипастиря до українського народу з тюремного заслання 1947 року:

„Бог є з Вами і тут далеко на Сибірі і в тюремних казаматах. Бог є і буде всюди з Вами, дорогі браття і сестри; Бог є у Ваших хатах, у містах і селах. Бог є з Вами на важкій колгоспній панщині. Бог є з Вами у Ваших землянках і підпільних сховищах. Бог є з Вами в тюрмах і засланнях. Бог є з Вами в час Ваших мук, тортур і розстрілів. Бог є і з нашими стрільцями-повстанцями. Бог є і буде все і всюди з цілим нашим многостраждальним народом у час його найбільших страждань і мук. Він благословить Вашу боротьбу проти антихриста та винагородить щедро всі Ваші муки і кривди. Віруйте Йому одному, тримайтеся своєї віри батьківської, своїх хат, своєї мови й Божої правди. Не бійтеся гонення, труду, жертв і мук, бо все це для народу нашого й для Христа й Бога, Отця нашого... Як родився Христос, так зродиться нове, вільне життя на землі. Як воскрес Христос, так і воскресне з гробу неволі наша мати Україна і відродиться наша свята Церква!"

Із більш як 20-літньої перспективи ці слова набрали особливої вагомости. Мимоволі болем стискається серце. Невже ж у цьому світовому змагу Христа з антихристом залишились ми осамітнені?

Перебуваючи у Вічному місті Римі, з побожністю відвідуємо святі місця мучеників Христових: Базиліку св. Петра, св. Павла, поза мурами міст катакомби, Колізей, і бачимо їх у цілком іншому світлі.

Переслідування за віру Христову є реальністю сьогоднішнього дня. Західній християнський світ у більшості оглух і не реагує на крик розпуки українських мучеників. Навіть найбільш покликані особи не стали в обороні о. Василя Романюка й інших повітніх мучеників за віру Христову.

Чи несвідомі вони прямої, безпосередньої загрози? Бож навіть у найближчім оточенні святинь Божих міста Риму ви бачите зловіщі червоні привиди серпа й молота та образи комуністичних ватажків.

Історія повторюється. Мучеництво перших християн, що здавалось нам таким безмежно далеким, таким жорстоким, відновляється в новім, жорстокішім, рафінованішім виді — у формі психіятричних заведень і божевілень, де запроторюють найкращих синів України, а між ними новітніх неофітів, що з жевріючою любов'ю звертаються до Бога.

Добігає вже річниця українського паломництва до Риму з нагоди св. Року, але властиво мало написано про духове, релігійне та національне значення цього найбільшого в історії паломництва українського Божого люду, що в першу чергу було заявою вірности та відданости Главі Української Помісної Церкви і в якому взяли участь українці з усіх країн вільного поселення, а навіть декілька осіб з-поза залізної заслони.

Історія українських паломництв давня та завжди вимагала великих особистих жертв, починаючи від часів Данила Паломника, що так прекрасно описав свої переживання. Сьогодні відвідування св. Божих місць, Вічного міста Риму та Святої Землі, земної батьківщини Христа-Господа, стало реальною можливістю для багатьох українців, що живуть у вільному поселенні.

Натомість неможливо нам прийти з доземним поклоном та набожною молитвою до святих місць тієї країни, що є для нас святою — нашої рідної Руси-України, батьківщини прадідів наших, що в обороні Христової віри пролляла море крови і поклала гори трупів. Не можемо помолитись перед незнаним гробом Батька українського народу на Свято-Юрській Горі, неможливо нам відбути прощу до чудотворних місць Підгір'я, Поділля й золотоверхого Києва; тому відбудьмо нашу рідну паломничу мандрівку до святинь українського Риму й околиці.

Наш молитовний хресний хід почнімо від соборного патріяршого храму св. Софії Божої Мудрости, що нагадує нам св. Софію в Києві. Патріярший храм св. Софії став дорогоцінним діямантом краси українського церковного мистецтва у Вічному Місті. Згадаймо й університет ім. св. Климентія, де студенти і студентки навчаються любити й шанувати свою мову, обряд і традицію, а біля університету, тільки почерез город — мала Семінарія-гімназія, де під проводом оо. Салезіян вчаться молоденькі хлопці з далеких віддалень, де вперше пізнають вони, що жива українська мова має й діялекти, а серед них бачванський, для них зовсім незрозумілий.

(Продовження буде)

Світлій пам'яті Івана Петра Щупляка

Дня 26-го травня 1976 р. у Джерзі Сіти, Н. Дж., по довгій і важкій недузі на 22-му році життя помер бл. п. Іван Петро Щупляк.

Смерть сповила глибоким смутком серця батьків, братів і приятелів шановної і заслуженої родини Щупляків. Українська спільнота в Джерзі Сіті, а головно молодь втратила людину в розквіті сил, яка до останніх днів життя працювала в українських молодечих організаціях, завжди повна енергії і плянів на майбутнє. До останку бл. п. Іван П. Щупляк був дружинником, членом Осередку СУМА ім. Лесі Українки в Джерзі Сіті.

Покійний народився 9-го травня 1954 р. у Джерзі Сіті. Початкову парохіяльну школу ім. св. Петра і Павла і Школу Українознавства закінчив він у цьому ж місті з дуже добрим вислідом. Хроніка Осередку СУМА ім. Лесі Українки в Джерзі Сіті записала Покійного, як взірцевого члена, що обов'язки дружинника виконував з посвятою, брав участь у вишкільних і відпочинкових таборах українських молодечих організацій. В часі Свят Різдва Христового продовжував традицію українських різдвяних звичаїв, організував сумівську молодь в гуртки, які з колядою відвідували родини української спільноти. В Школі Українознавства був взірцевим учнем, і завдяки ідейним вчителям і батькам засвоїв усі українознавчі предмети. Середню школу закінчив у Стемфорді, й будучи зразковим учнем, брав активну участь в імпрезах, що їх влаштовував заряд школи; був заступником президента Українського Клюбу і інструктором Українського Клюбу в змаганнях в ділянці культури з не-українцями. Коледж ім. св. Петра він закінчив перед своєю невблаганною смертю. Президент коледжу о. Віктор Яніteлі в присутності 15-ох духовних і світських професорів, в лікарні йому вручили кінцевий диплом. В часі науки в коледжі вчив в школі Норт Берген, тобто відбував практичні лекції. І сьогодні в шкільних архівах незатертими буквами записано ім'я Покійного, який на протязі багатьох років від першої кляси початкової школи до закінчення коледжу кристалізував в ушляхетнював себе в праці і посвяті для української спільноти тут і в Україні.

Похоронні відправи почалися 28-го травня ц. р. о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Грінвілл Меморіял Гом в Джерзі Сіті, де українська спільнота влаштувала Покійному величаві похоронні відправи. Панахиду відправляли: о. парох церкви св. Петра і Павла Антін Борса, сотрудник о. Андрій Саган, о. Леон Моско з Стемфорду і о. Іван Бура з Трентону. На панахиду прибули чотири священики - суїти,— вчителі Покійного, а також на панахиду зійшлись численні приятелі і знайомі з-поміж давніших і новіших поселенців. Приміщення похоронного заведення було переповнене. Сумівська молодь в одностроях із сльозами в очах і делегати місцевої станиці Пласту прощали у вічну дорогу щирого Друга, віддаючи йому останню прислугу. Прощали Покійного вчителі і директор Школи Українознавства в Джерзі Сіті.

Дня 29-го травня у ранніх годинах відбулися похоронні відправи в українській католицькій церкві св. Петра і Павла в Джерзі Сіті з участю духовенства і мирян, які цінили Покійного.

Службу Божу за спокій душі Покійного, відправляли: о. Теодор Гомонецький, о. Андрій Саган і о. парох Антін Борса, рівнож були присутні чотири священики-вчителі з коледжу св. Петра в Джерзі Сіті. По Службі Божій два українські священики виголосили прощальну проповідь англійською мовою з'ясовуючи ціль життя людини. Ще за життя вибрав собі Покійний місце вічного спочинку Пантеон — Український Православний цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку.

Довга колона авт супроводжала тлінні останки Покійного, а на домовину покладено десятки вінків — останній подарунок від родини і знайомих. Заграли дзвони з Церкви-Пам'ятника, збудованого на пошану мучеників і героїв, які своє життя віддали в боротьбі за волю України.

Парох української католицької церкви свв. Петра і Павла в Джерзі Сіті о. Антін Борса зворушливими словами запечатав гріб Покійного, а присутні посипали на домовину синьо - жовті квіти. Над відкритою могилою промовляв голова Відділу УККА в Джерзі Сіті д-р Евген Котик і почесний член Осередку СУМА в Джерзі Сіті Григорій Бура.

Після похоронів родина бл. п. Івася Щупляка за українським звичаєм влаштувала поминки, споминаючи його останню волю.

Прощальні слова про Покійного утривалили його у пам'яті тих, що його знали, з ним дружили і відвідували школу.

Евстахій Ясеньовський

УКРАЇНЦІ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

йській пресі і хотіли їх тепер побачити, як вони виглядають в дійсності. Ці статті вони читали вже давно, досить часто згадувано статтю в „Нешенел Джеоґрафік Меґезін" декілька років тому та місцеві часописи теж в інших стейтах.

Жінки зокрема інтересувались писанками і бжали їх або набути, або купити прибори до писання. Багато цікавились мапою України та старались знайти місцевість, з якої походить їх рід, або щоби зорієнтуватись про географічне положення краю. Часто відвідувачі хотіли набути предмети приклад нового мистецтва (свічники, хрести, коробки чи подушки), але були заскочені цінами, бо їх житєвий досвід побудований на цінах масової продукції, що дуже низькі. Досить часте було питання, чому українське мистецтво щодо кольорів та орнаментики таке подібне до мистецтва індіянського в Каліфорнії, Мехіко чи Ґватемалі. Найгостріше такий запит був поставлений одним правдоподібним американським відвідувачем з нотною перевагою, що тут мається з боку українців до діла з плягіяризмом.

При українському станку зупинялися ті, що інтересуються фольклором, народним мистецтвом, народними костюмами, взагалі народною культурою. Напис на кіоску голосив „Юкрейнієн Фолк Арт". Це могло бути також тому, що крім українців був ще тільки один інший етнічний стенд, югославський, хоч більшість його експонатів походила з Хорватії. Дижурні пані відповідали на всі запити, але на один не могли відповісти, як якась пані підійшла та спитала: „А скажіть мені чому немає польського стенду?" Були випадки, що відвідувачі цікавились українською справою спеціяльно. Наприклад, один студент середньої школи заінтересувався українською справою і придбав малу підручну бібліотеку посібників про Україну та хоче далі розвивати свої знання і просив дальшої допомоги. Філятеліст пізнав тризуб, що ним був прикрашений український стенд, як печатку, що нею позначені українські поштові значки в його колекції і обіцяв їх нам позичити на якусь майбутню виставку. Студент університету, що проходить програму в антропології, хотів, щоб йому розказати про історії цього символу, його розповсюдження та применення і навіть значення. Звичайно, що були запити історичного чи політичного характеру.

Найчастіше був запит чому ми настоюємо на відрубності від росіян та Росії. Щоби не входити в довші розмови, на що не було часу і ми хотіли, щоби люди відходили та давали другим змогу подивитись на речі, відповідь була, ще адміністративна приналежність до Росії є збігом політичних та історичних обставин, але це ніяк не запевнює окремішного культурного та суспільного процесу, який українці пройшли, з політичними аспіраціями на самостійність, коли до цього були сприятливі умовини. Типічним був один запит відвідувача: „Чи Ви дійсно готові битись за Вашу самостійність, чи Ви тільки так говорите?"

Тим, що брали участь в організації виставки і в ній дижурували належить подяка. Українці цим виступом замаркували своє існування в цій місцевості перед своїми та перед чужими, визначили знаменну дату в історії своєї нової батьківщини та громадську реакцію до української справи. Ось прізвища громадянок та громадян, які жертвували свій час і труд: Анна Варан, Люба Бодрук, Галя Маренін (попис писання писанок), Ярослава Оренчук (розміщення експонатів), Татяна Татарко, Татяна Моріс, Тамара Яцикевич, Дасн Болес, Ровз Зукас, Річард Моріс, Петро Сохїл та Михайло Цар.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Проголошення Братського Тижня в Пенсильвенії

Як уже свого часу „Свобода" інформувала, між багатьма стейтами, які проголосили тиждень від 8-го до 14-го червня Братським Тижнем, була й Пенсильвенія, „колиска" Українського Народного Союзу та інших братських організацій. Представником УНСоюзу на показаній фотознімці церемонії проголошення цього Тижня губернатором Мільтоном Шаппом в столиці стейту був головний контролер д-р Іван Скальчук (стоїть восьмий справа).

МИСТЕЦЬКИМИ...

го ж Музею концерт „Музика й після України" з участю співачки Марти Кокольської-Мусійчук — сопрано і Володимира Тисовського — бас, та Ігоря Соневицького — фортепіяно. Квитки в ціні 5.00 дол. разом на відкриття виставок і концерт можна вже набувати в українських крамницях та в домівці Громадського Комітету.

Безумовно вершком популяризації українського співочого, музичного й танцювального мистецтва буде самостійний Український Фестиваль „Гомін України" в п'ятницю, 13-го серпня, в 8-ій год. вечора в літньому філядельфійському амфітеатрі Робін Гуд Делл, що поміщує коло 23,000 глядачів.

Це вперше в історії Філядельфії українці мають змогу з нагоди цьогорічних ювілеїв показати своє музичне мистецтво перед найширшою публікою у цьому театрі. А буде воно зарепрезентоване передовими українськими мистецькими силами — меццо-сопрано Рената Бабак, кол. солістка Большого Театру, бас-баритон Андрій Добрянський, соліст Ньюйоркської Метрополітальної Опери, світової слави віртуоз-піяніст Роман Рудницький, могутня Українська Капеля Бандуристів ім. Т. Шевченка з Детройту під керівництвом Григорія Китастного, філядельфійські хори — мішаний хор „Кобзар" під диригентурою Роксоляни Гарасимович, чоловічий хор „Прометей" під диригентурою Михайла Длябоги та танцювальний ансамбль „Верховинці" з Ню Йорку під керівництвом О. Гензи. Ці виконавці програми Українського Фестивалю в Робін Гуд Делл в п'ятницю, 13-го серпня, у Філядельфії дають запоруку гідної репрезентації української музичної культури перед широкою публікою. Квитки на цей фестиваль в ціні 5.00 дол. резервові та 1 дол. нерезервові можна вже набувати в українських крамницях у Філядельфії.

Громадський Комітет звертається до українського громадянства Великої Філядельфії й околиць взяти як найчисленнішу участь у всіх тих імпрезах, як у відкритті виставок і концерту в суботу, 31-го липня, так і в Українському Фестивалі в Робін Гуд Делл в п'ятницю, 31-го серпня (на випадок дощу, цей фестиваль відбудеться на другий день у суботу, 14-го серпня).

Для повности інформаційної служби, Громадський Комітет видав також друком дуже гарно оформлену інформаційну листівку із фотографіями, в якій коротко й ядерно підкреслено українські культурні надбання у філядельфії. Заходом Громадського Комітету вийде теж незадовго друком окрема книжка-довідник на понад сто сторінок друку про українців у Пенсильвенії.

Уляна Климишин докторантка Гарвардського університету

Дня 17-го червня 1976 р. отримала диплом доктора філософії з археології в Гарвардському університеті Олександра М. Климишин, представивши дисертацій на працю про Чан-Чан, столицю імперії індіянського племени Чіму, яку збудувало плем'я Інків у XV ст. по Хр.

Д-р Уляна Климишин приїхала до Америки в 1949 р. зі своїми батьками Миколою й Оленою й почала свою науку в 1951 році, починаючи від дитячого садочка в українській парохіяльній школі Непорочного Зачаття в Гемтремку, Міч. Середню освіту здобула в українській школі тієї ж парохії як визначна учениця. Водночас вчилася в Школі Українознавства протягом 11-ти літ, яку закінчила також як визначна учениця. Під час навчання у середній школі була редакторкою шкільної газетки та членом редакційної колеґії пропам'ятної книжки своєї школи.

ввесь час протягом шкільного віку була активною пластункою, займаючи різні пости включно з постом курінної у 10-му Курені ім. Ольги Кобилянської в Детройті, будучи рівночасно виховницею пластового новацтва.

У роках 1964/5 до 1967/8, як стипендистка, відбула студії на відділі антропології в університеті в Енн Арборі, Міч.

В академічному році 1968-69 дістала стипендію і поступила до Гарвардського університету на програму доктора археології у антропологічному відділі.

В часі студій дістала стипендію на археологічну працю на полі в Арізоні, на акаціях в 1968, а в 1970 році дістала стипендію на півторарічну працю в складі археологічної експедиції до Південної Америки — до Перу, в програмі Гарвардського Музею ім. Пібаді, з чого написала дисертаційну працю.

Досі брала участь у п'ятьох наукових з'їздах археологів, на яких читала свої праці. Деякі її праці з археології Південної Америки та Східньої Европи опубліковано в наукових журналах.

За весь час студій мала зв'язок з Українським Науковим Інститутом Гарвардського Університету. В останніх роках у Гарварді займалася науковою спадщиною українського археолога проф. Ярослава Пастернака, щоб її упорядкувати і скатальогувати.

На наступний академічний рік д-р Уляну Климишин прийнято до Стейтового університету у Вічіта в Канзасі, де має викладати курси археології. По тому хоче поглиблювати свої студії археології України.

Уляна Климишин є членкою 174-го Від. УНСоюзу в Детройті

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА МИХАЙЛА ДЗИНДРИ

Путман Валлей, Н. Й. — З нагоди 200-річчя ЗСА тут від 18-го липня до 1-го серпня ц. р. в Оскавана Мтс., Путман Валлей, Н. Й., відбудеться мистецька виставка 130 скульптур, 45 плоскорізьб і 36 ліноритів Михайла Дзиндри.

ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

рисенко, О. П. Ботвин, О. П. Ляшко, В. О. Сологуб, В. Ю. Маланчук та інші, а також перший секретар ЦК ЛКСМУ (Комсомолу) А. І. Корнієнко.

Авторами пам'ятника-монументу були академік М. Г. Лисенко, В. В. Сухенко і О. П. Вітрик. За участю Лисенка, архітектори А. Ф. Ігнащенко, М. К. Іванченко, В. М. Іванчеков „виразили, — як пише „Культура і Життя", — гнівний протест проти насильства, воєн, світи фашизму, незламну віру в торжество розуму і добра, в перемогу життя над смертю". На бронзовій плиті видлито слова: „Тут у 1941-ому 1943 роках німецько-фашистськими загарбниками було розстріляно понад сто тисяч громадян міста Києва і військовополонених". Скульптурна композиція складається з одинадцяти бронзових фігур: „комуніста-підпільника, який сміливо дивиться в обличчя ворогам, солдата з гнівно стиснутими кулаками, моряка, який затулив собою стару жінку, дівчини, що схилилася над коханим, матері з дитиною на колінах та інші". Репортаж кінчається сентиментальним рефреном про „гвоздики, тровянді і зелену траву, яка зеленіє на місці колишнього яру".

Філядельфійська Округа матиме свій день 26 вересня в Трентоні

Брістоль, Па. В п'ятницю, 2 липня ц. р., тут в залі Українського Горожанського Клюбу в'ідбулося засідання представників Управи Філядельфійської Округи і представників Відділів УНСоюзу з Трентону та Брістолю. Наради відкрив і ними проводив голова Філядельфійської Округи Петро Тарнавський, а обов'язки протоколянта сповняв Федір Петрик — заступник голови Округи і секретар 362 Відділу в Брістолі. Приявними на нарадах ще були: Іван Данківський — касир Округи, Иосиф Осередчук — голова 362 Відділу в Брістолі, Микола Голінко — голова 245 Відділу, Михайло Мартиненко — секретар 245 Відділу в Трентоні і проф. Стефан Шилкевич — секретар 166 Відділу в Трентоні. Також були присутніми п.п. Бойчук і Дідич, представники 362 Відділу в Брістолі.

Відкривши наради, голова Округи Петро Тарнавський згадав, що 11-го червня ц. р. під час зустрічі представників Окружного Комітету і представників Відділів УНС Трентону і Брістолю вирішено відбути „Союзовий День" Філядельфійської Округи по можности в Трентоні на площі УНДому. Виявилося, що на неділю, 26 вересня, площа УНДому є вільна і тимсамим заплянований „Союзовий День" може відбутися згідно з пляном в тому дні.

По довшій дискусії зібрані одноголосно схвалили відбуття „Союзовий День Філядельфійської Округи" як згадано в неділю 26 вересня в Трентоні на площі УНДому. Моттом Дня буде відзначення 200-річчя Американської Незалежности, 100-річчя українського поселення в Америці і пошанування союзових піонерів. Для переведення свята обрано спеціяльний Комітет в складі: Микола Голінко — голова, Петро Тарнавський — координатор, Федір Петрик — секретар та імпрезовий референт, Михайло Мартиненко — господарчий референт, Іван Данківський — фінансовий референт, Степан Гавриш — пресовий референт і члени Иосиф Осередчук, проф. Стефан Шимкевич, Бойчук і Дідич.

Обраний голова Комітету Микола Голінко запропонував включити в свято багату мистецьку програму, як виступ танцювальної групи, хору, спортові змагання за чашу УНСоюзу між „Тризубом" з Філядельфії і „Тиграми" з Трентону та забаву з танцями. Також ухвалено запросити до участи в згаданому Союзовому Святі все українське громадянство, а головно союзовців не лише з Трентону і Філядельфії, але також сусідніх Округ, як Лігай Велі, Шамокін, Ньюарк, Перт Амбой і Ню Йорк. Рівнож ухвалено звернутися з проханням до проводів всіх місцевих організацій і установ не влаштовувати у той день інших імпрез.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є будучи, в нашій громаді Український Народний Союз, щоб заневнити їм кращу і вільнішу світі нового своєдомого члена!

Замість квітів на могилу бл. п. ЮЛІЇ САЛЕВИЧ складають на Патріярший Фонд:

Б. і В. Гнатківські	$10.00
М. і Ю. Гончаренки	20.00
О. і Я. Городецькі	15.00
М. і О. Леськів	10.00
В. Мисак	10.00
С. і Т. Зазулі	20.00
М. і О. Гнатейки	20.00
Г. і І. Кузьми	20.00

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Незабутнього ЧОЛОВІКА і ТАТА

бл. п. ВАСИЛЯ ГУСАРА

буде відправлена

ПАНАХИДА

в Українській Православній Церкві в БАВНД БРУКУ

в неділю, 25 липня 1976 р.

о год. 10-ій ранку.

ДРУЖИНА і ДІТИ

Ділимося сумною вісткою, що 10-го липня 1976 р. після важкої недуги, відійшла у Вічність наша Найдорожча і Незабутня ДРУЖИНА, МАТИ і БАБУНЯ

бл. п. АНТОНІНА ЙОСИФІВНА ГРУДИНА

ПАНАХИДА у вівторок, 13-го липня 1976 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Кошеца, 990 S. Broad Street, Trenton, N.J.

ПОХОРОН — в середу, 14-го липня 1976 р. о год. 11-ій ранку на Українському Православному Цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

муж — ВОЛОДИМИР
син — РОМАН
невістка — ОЛЕНА
внуки — ШАРЛЬОТА, АННА, ПОЗЕФА і ЛЮДОВИК

10-ліття 86-го Відділу СУА

При численній участі членок з родинами та гостями 86-ий Відділ СУА відзначив своє 10-ліття.

Бенкет із забавою відбувся 1-го травня цього р. в Голідей Інн у Соммерсвіллі, Н. Дж.

У програмі брав участь квартет „Калина". У приємну і дружню атмосферу увів присутніх веселий фейлетон О. Гентіш та фейлетон членки Відділу А. Твардовської. Вправно програмою вечора провадила М. Граб.

Опісля до звуків оркестри „Темпо" всі забавлялися до вчасного ранку.

Заходом 86-го Відділу СУА в Нюарку відбувся показ малювання Любослава Гуцалюка, сполучений з малою виставкою картин на продаж — у п'ятницю, 11-го червня ц. р. о год. 7:30 вечора в церковній залі церкви св. Івана Хрестителя при Сенфорд евеню в Нюарку.

Після програми відбулася гутірка з мистцем за кавою й солодким.

Дня 26 вересня ц. р. відбудеться кольорама заходом 86-о Відділу, себто виставка дитячої творчости.

Дня 24 жовтня ц. р. 86-ий Від. СУА спонзоруватиме „Білосніжку" — дитячий театр з Пассейку.

Дня 5 січня 1977 відбудеться Різдвяний Базар рівнож заходом цього ж Відділу СУА. Продаватимуть печиво, кулі на ялинку, а також буде влаштована мистецька виставка.

Л. П.

ВИСТЕРІГАЙМОСЬ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

від них можуть вимагати? Тому багато краще зроблять ті батьки, що допоможуть своїм дітям дружити з дітьми своїх добре знаних і вихованих знайомих чи сусідів, яких добре знають, які мають такі самі цілі і до яких мають повне довір'я. Найкраще буде, коли ці сусіди чи знайомі будуть нам близькі по крові.

Х. Замала або й жадна співпраця батьків зі школою: найкращі виховні наслідки бувають тоді, коли батьки все стоять у зв'язку зі школою, в якій вчаться їх діти. Батьки інформують вчителів про властивості їх дитини, а вчителі про ті спостереження, які вони винесли, працюючи з дитиною. Така співпраця приносить дитині багато користи та причиняється не раз до усунення всяких непорозумінь. Бувають діти, що замість признатися до лінивства чи сповнення якогось хоч би невинного проступку, стараються скинути свою вину на інших, або й на школу та вчителя. Батьки, не прослідивши справи, стараються поладнати її по-своєму, і з того нераз може заіснувати конфлікт та інші непотрібні прикрости. Коли ж батьки шукають порозуміння зі школою та вчителями, то можна часто розв'язати і поважніші труднощі.

Очевидно, що це не всі помилки, які можуть зайти у вихованні, але пригадуємо їх тому, щоб до них не допустити, бо набагато краще старатись не допустити до помилки, ніж цю помилку опісля направляти, а головно тоді, коли вже запізно на таку поправу.

Проголошення П'ятого Літературного Конкурсу

У ювілейному році свого патрона Івана Франка (120-ліття народин і 60-ліття смерти) та з нагоди 20-ліття свого існування Український Літературний Фонд ім. Івана Франка в Чікаго, згідно з постановами своїх Ювілейних Загальних Зборів з 26-го травня 1976 р., проголошує

П'ЯТИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС

на найкращі літературні твори, видруковані в роках 1974-1977.

На нагороди Ювілейного Конкурсу призначено збільшені суми:

Перша нагорода 1,500.00 дол.
Друга нагорода 1,000.00 дол.
Третя нагорода 600.00 дол.

В рамах П'ятого Літературного Конкурсу Український Літературний Фонд ім. Івана Франка проголошує конкурс на найкращі твори для дітей і молоді, також призначуючи збільшені суми на нагороди за ці твори:

Перша нагорода 1,000.00 дол.
Друга нагорода 600.00 дол.
Третя нагорода 300.00 дол.

Разом на нагороди Ювілейного Конкурсу УЛФонду призначено 5,000.00 дол.

Участь у конкурсах Українського Літературного Фонду приймають українські письменники з усіх країн перебування українців на чужині. Автори при зголошенні до участи в конкурсі пересилають по 8 примірників видрукованих своїх творів для членів жюрі. Особовий склад жюрі Правління проголосить пізніше в українській пресі. Реченець роздачі нагород буде проголошений також пізніше.

Український Літературний Фонд є членом Ради для справ Культури при Світовому Конгресі Вільних Українців (СКВУ) і в найближчому часі творитиме свої представництва в різних осередках української еміграції.

ПРАВЛІННЯ УЛФОНДУ ім.ІВАНА ФРАНКА:

мгр Адам Антонович — голова
д-р Роман Кобилецький — з. голови,
Рома Турянська — секретарка,
мгр Мирослав Турянський — фінансовий референт, мгр Роман Кецала — скарбник, Микола Денисюк — організаційний і пресовий референт, мгр Василь Іващук — референт зв'язків, мгр Володимир Ничай і Омелян Плешкевич — вільні члени.
д-р Теодор Ткачук - голова Ради,
інж. Богдан Білинський — голова Контрольної комісії.

Все листування і твори:

R. Turianska
2431 W. Rice St.
Chicago, Ill. 60622

„УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ" В ЯНҐСТАВНІ

Відділ Українського Конгресового Комітету Америки в Янґставні влаштовує 45-ий з черги „Український День" в неділю, 1-го серпня ц. р., в залі й на площі української католицької церкви св. Анни при Кірк і Рекун Ровдс, Янґставн, Огайо. Головну доповідь виголосить головний предсідник Українського Народного Союзу і екзекутивний віцепрезидент УККА Йосип Лисогір. Початок програми о год. 4-ій по пол. Головою „Українського Дня" є Петро Ліщак, а майстром церемонії адв. Михайло Юрчишин.

СПОРТОВА ШКОЛА В ЕЛЛЕНВІЛЛІ

Елленвілл, Н. Й. — Заходами Спілки Української Молоді Америки тут на власній Оселі відбудеться від 25-го липня до 14 серпня ц. р. (три тижні) спортовий табір-школа у програмі якого запляновано відбути вишкіл з таких видів спорту, як копаний м'яч, відбиванка, легкоатлетика, руханка, плавання тощо. На теоретичних годинах будуть показані фільми з олімпіяд і спортових змагань поодиноких українських команд. Інструкторами в цьому році будуть: С. Касіяненко, Б. Гайдучок, М. Скірка, М. Кілярська та інші. Вік прийняття до школи 9-18. Зголошення приймають до 20 липня Осередки СУМА і канцелярія Головної Управи. Телефон ГУ СУМА: GR 7-3084.

Поховано св. п. Ярослава Баранського

Після кількаденної недуги нагло 11-го червня ц. р. помер Ярослав Марчак-Баранський, відомий український мистець-вітражист. Панахиду відправлено 14-го ц. м. у похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку в присутності величавого числа рідні і знайомих. Після відправи Покійного прощав від Йонкерської громади і Пласт-Приятy інж. Роман Боб'як, згадуючи великий вклад мистця і його рідні в громадське життя, зокрема його кожнохвилинне зацікавлення і піддержку праці для молоді, головно в Пласті.

У вівторок, 15-го ц. м., тіло бл. п. Ярослава Баранського перенесено до церкви св. Юра, де трьох священників відправило поминальну Службу Божу, а о. ігумен д-р В. Ґавліч попрощав Покійного теплою, змістовною проповіддю. Із церкви св. Юра понад 80 осіб відпровадили сл. п. Ярослава Баранського на вічний відпочинок на кладовище в Бавнд Бруку. Там панахиду відправили о. ігумен д-р В. Ґавліч і о. пралат Василь Фелаш. Прощальне слово від мистців сказав маестро Петро Холодний, а від знайомих і від громади — Ірина Іванчишин. Вона згадала прикмети характеру і бадьорий підхід до життя покійного мистця, для якого творення стилевих вітражів було немов ниткою, щоб пов'язати нашу молодь з Україною. Брат Володимир Баранський і вуйко інж. В. Онишкевич підсумували прикмети Покійного як життєрадісну людину і теплого члена рідні. Вірляна Ткач окреслила сл. п. Ярослава Баранського як людину, що радісно притягала українську молодь Гантеру, підбадьорювала її і розуміла.

Під час тризни зібрано, замість квітів на могилу мистця — 350 долярів на Пластовий Видавничий Фонд та 220 долярів на Церкву в Потребі.

Л. О.

Андреотті формує новий італійський уряд

Рим, Італія. — Президент Італії Джованні Леоне, після довшої консультації з провідними діячами Християнсько - демократичної партії, яка здобула перемогу в останніх виборах, доручив формування нового італійського кабінету Гуліо Андреотті, 57-літньому політикові, який свого часу був прем'єр-міністром, а тепер в кабінеті Альдо Моро виконував функцію міністра бюджету. Очевидно, що у формуванні нового уряду Андреотті мусить спертить на піддержку Соціялістичної партії, яка, хоч втратила декілька мандатів в парляменті, одинока може запевнити більшість голосів в уряді. Андреотті вважається в Італії за дуже талановитого політика і тому християнські демократи покладають на нього великі надії.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 18-го ЛИПНЯ 1976 р.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Є важні справи, буде вибір делеґатів на 12-ий Конгрес УККА. Вже є дивіденди (чеки), тому просимо чл. відібрати їх на зборах. — В. Марущак, рекр. секр.

Повідомлення Адміністрації

З уваги на те, що в днях від 26-го ЛИПНЯ до 7-го СЕРПНЯ, включно, „Свобода" НЕ БУДЕ ПОЯВЛЯТИСЯ — проситься всіх, хто мав би на цей час якісь оголошення, надіслати їх до публікації перед тією ДВОТИЖНЕВОЮ перервою.